

Forvaltingsplan for hjort i Herøy kommune 2013-2016

Målsetjingar og rammer

18.07.2013

Innleiing

15.02.2012 tredje Forskrift om forvaltning av hjortevilt i kraft. Det nye lovverket understrekar kommunen sitt ansvar for å vedta målsetjingar for utviklinga av hjortebestanden, i § 3 står det:

"Kommunen skal vedta målsettinger for utviklingen av bestandene av elg, hjort, og rådyr der det er åpnet for jakt på arten(e).

Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg og bane. "

Forvaltinga skal vere basert på fag- og lokalkunnskap. Det har difor vore viktig å systematisere den kunnskapen som allreie er innsamla i kommunen. Ein ser og at det er eit behov for å arbeide meir med innsamling av data. Registrering av sett hjort under jakta vert framheva som det beste verkemiddelet for å skaffe kunnskap om bestandane. Det må på plass ei betre rutine for bruk av sett hjort skjema. Vidare har det også vore viktig å få fram ei klarare fordeling av ansvar mellom privatakthørar, kommuneadministrasjon og politikarane.

Det har vore eit mål å utforme ein plan som kan kome til nytte for valda. Planen inneheld difor kalender for viktige datoar, rettleiing for utarbeiding av bestandsplan med meir. I 2012 kom det endringar av fleire føreskrifter som regulerar tilhøve knytt til hjortejakt. Det har difor vorte lagt vekt på å få fram dei viktigaste endringane i denne planen.

Innhald

Innleiing	2
1. Planprosessen.....	4
2.1. Trekk og tilhaldsstadar	4
2.2. Vårteljing	5
2.3. Sett hjort.....	6
2.4. Felling	8
3. Tilrådingar for bestandsutvikling.....	10
4. Fordeling av ansvar og oppgåver i forvaltinga	11
4.1. Grunneigarane.....	11
4.2. Valdsansvarleg.....	11
4.3. Jegerane	11
4.4. Kommunen og nemnda	11
5. Bestandsplanar	12
5.1. Kva er dei med jaktrett sitt ansvar?	12
5.2. Kva er kommunen/nemnda sitt ansvar?	13
5.3. Innhald i ein bestandsplan	13
6. Hjorten som skadedyr	15
7. Evaluering av førre rammeplanperiode	15
8. Målsetjingar og tiltak.....	16
9. Viktige datoar i samband med hjortejakta	17
10. Kjelder.....	17

1. Planprosessen

Herøy kommune har tidlegare hatt ein plan for hjorteforvaltninga som berre har vore forankra gjennom vedtak i Nemnd for vilt, fiske og friluft. Denne planen har hatt målsetjingar som har vore for lite konkrete. Førre plan var for tidsrommet 2009-2012.

Utkastet til forvaltingsplan var skrivi ved Søre Sunnmøre Landbrukskontor, og sidan drøfta i Nemnd for vilt, fiske og friluft, den 06.02.2013, før det var sendt på høyring.

Høyringspartar var: valda i Herøy, kommunar i Søre Sunnmøre Hjorteviltutval, Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Møre og Romsdal fylkeskommune, Herøy og Sande JFF, Hareid, Ulstein, Herøy og Sande bonde- og småbrukarlag, Vestre Sunnmøre bondelag og Ålesund og Sunnmøre turistforening. Dei einaste tilbakemeldingane på høyringa kom frå Hareid og Ørsta kommune. Hareid kommune hadde ingen merknadar til høyringa. Innspela frå Ørsta kommune vart drøfta i møte i Nemnd for vilt, fiske og friluft den 04.04.2013. Dei innspela ein såg som relevante vart teke inn i planen. Nemnda godkjente planen i sak 12/13.

2. Hjortebestanden i Herøy kommune

Generelt er bestanden av hjort på Søre Sunnmøre rekna for å vere tett samanlikna med andre delar av Noreg (Meisingset m.fl., 2008). Store delar av Herøy og Sande kommune er geografisk sett den same øya. Viltkartleggingane på 1980-talet viste fleire trekkruiter for hjort på tvers av kommunegrensa. Det er difor rimeleg å anta at hjortebestanden er felles for dei to kommunane. I eit langsiktig perspektiv kan det difor vere aktuelt å sjå på eit samarbeid med omsyn på utvikling av felles kommunal forvaltingsplan.

2.1. Trekk og tilhaldsstadar

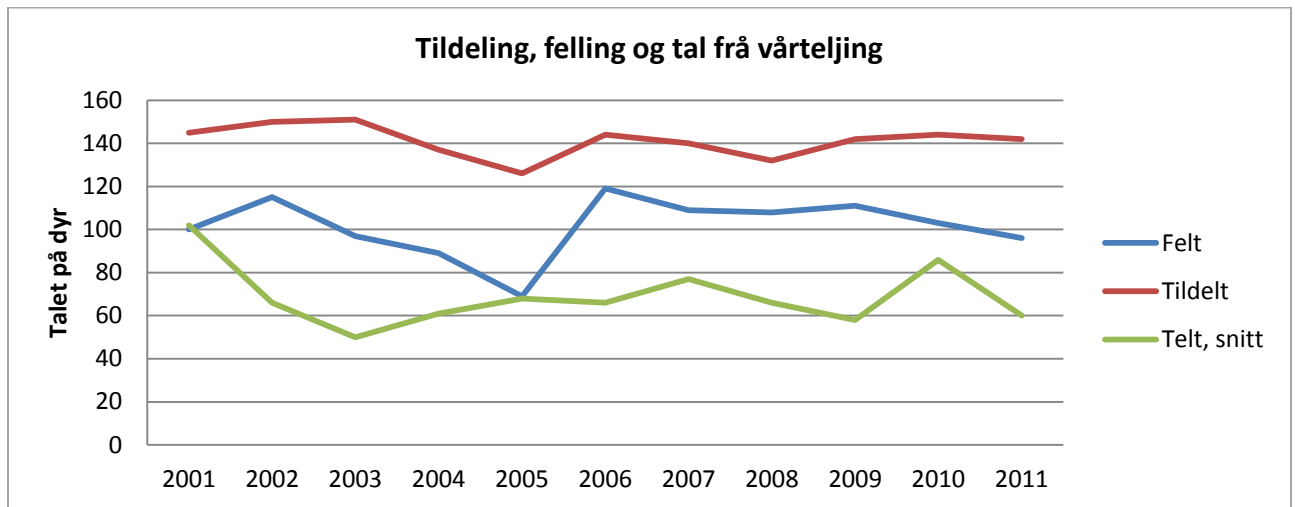
Naturbase er Direktoratet for naturforvaltning si digitale løysing for informasjon om naturtypar og artar. Opplysingane om Herøy kommune sin hjortebestand i Naturbase er basert på viltundersøkingane på 1980-talet. Trekkruiter og beiteområde for hjort er illustrert i kart (Vedlegg 1). Då desse opplysingane er 25 år eller eldre kan det ha skjedd endringar sidan dataa var innsamla. Nemnd for vilt, fiske og friluft har drøfta opplysingane i Naturbase. Det vedlagde kartet viser og trekkruiter og beiteområde basert på lokalkunnskapen til nemnda om noverande forhold.

Følgjande opplysingar er registrert i Naturbase:

Registreringar i Naturbase for Herøy	
Trekkveg vår-haust	Jøsok-Måløya-Eika (U)
Trekkveg vår-haust	Leikong - Aurnes (U)
Trekkveg vår-haust	Tvers over vegen Leikongsætra
Trekkveg vår-haust	Simavatnet - Raudsandvatnet (S)
Trekkveg vår-haust	Rødskar-Vasshornet (S)
Trekkveg vår-haust	Sædalsmyrane (S)- Brandtua-Syrebakkane (S)
Trekkveg vår-haust	Ryssenaset- Nautøya-Røyra
Trekkveg vår-haust	Øyradalen-Øyravatnet
Trekkveg vår-haust	Holmevatnet -Røvarvatnet
Trekkveg vår-haust	Sættjørna - Sædalen (S)
Vinterbeiteområde (1026daa)	Dyrhaug/Svartelvdalen
Vinterbeiteområde (739daa)	Røyra/Frøystad
Vinterbeiteområde (574daa)	Jøsok
Vinterbeiteområde (2176daa)	Kvalsund/Koparstad/Lurvene
Vinterbeiteområde (377daa)	Aurvåg/Myrvåg
Vinterbeiteområde (596daa)	Tjørvåg
Vinterbeiteområde (353daa)	Sædalen
Merknad: U = Ulstein S= Sande Vinterbeite i Sædalen har også 693 daa i Sande kommune	

2.2. Vårteljing

Kvart år sidan 1999 har det vore gjennomført vårteljing av hjort på innmark i regi av Søre Sunnmøre Hjorteviltutval. Det vert telt hjort på nattetid to dagar i april/mai. Gjennomsnittstala frå vårteljinga har variert frå 50 til 102 dyr. Vårteljinga gjev berre eit samla oversyn på observerte dyr på teljetidspunktet, og fortel ikkje noko om fordelinga på kjønn og alder mellom dyra, eller om varierende tettleik i kommunen. Figur 1 viser talet på løyver som er gjeve i kommunen, talet på felte dyr og gjennomsnittleg tal frå dei 2 dagane i vårteljing i perioden 1999-2011.

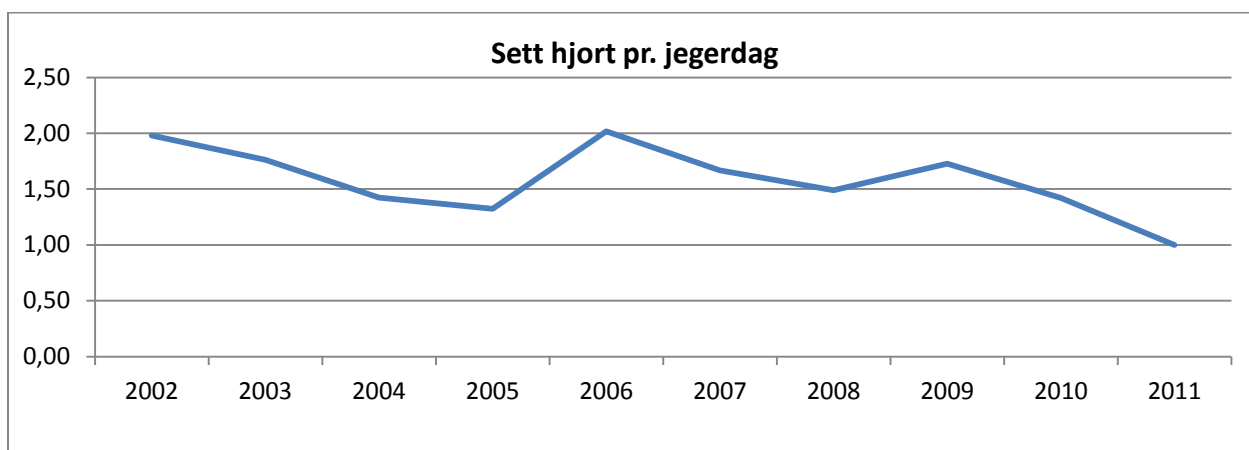
Figur 1 Tidelte og felte dyr i Herøy 2001-2011 basert på tal frå SSB og kommunen

2.3. Sett hjort

Fordelane med talmateriale frå sett hjort skjema framfor vårteljningane er at desse seier noko om tetteliken og aldersstrukturen til bestanden. Nemnd for vilt, fiske og friluft vedtok allereie i 2002 at alle skulle levere sett hjort skjema. På trass av dette har både talet på innleverte skjema og kvaliteten på utfyllinga vore varierende. For å stimulere til auka bruk vart det i 2012 gjort vedtak om at vald, der det vart levert sett hjort skjema frå alle jaktfelt, under visse vilkår kunne få ein refusjon tilsvarande 30% av fellingsavgifta.

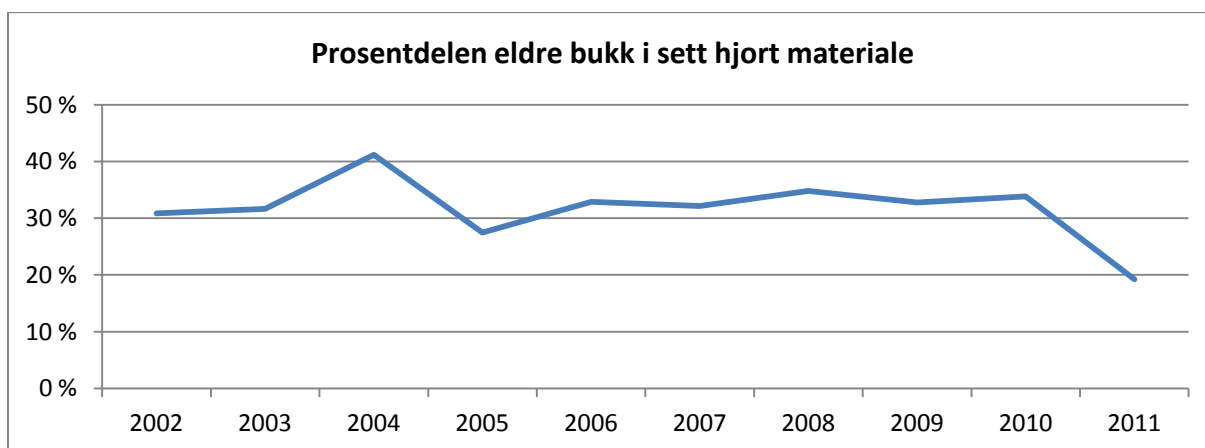
Sett hjort skjema skal fyllast ut for kvart jaktfelt slik at ein ideelt sett skal få eit skjema frå kvart jaktfelt. I 2012 vart det meldt inn jaktleiarar for 34 jaktfelt i Herøy kommune. I 2011, med den same valdsstrukturen som i 2012, vart det berre levert inn 13 skjema med sett hjort observasjonar som hadde ein kvalitet god nok til at det var mogleg å registrere opplysingar i Hjorteviltregisteret. Om ein legg til grunn at det vert levert eit skjema frå kvart jaktfelt vil dette bety at berre 40% av jaktfelte får registrert sett hjort. Grunna det avgrensa talmateriale er kvaliteten på dataa som kjem frå sett hjort observasjonar truleg mindre god.

Basert på dei opplysingane ein har frå sett hjort materialet, ser ein at det er ein trend at talet på observerte hjort under jakta vert sakte redusert. Figur 2 viser kor mange hjort som vert sett per jegerdagsverk.

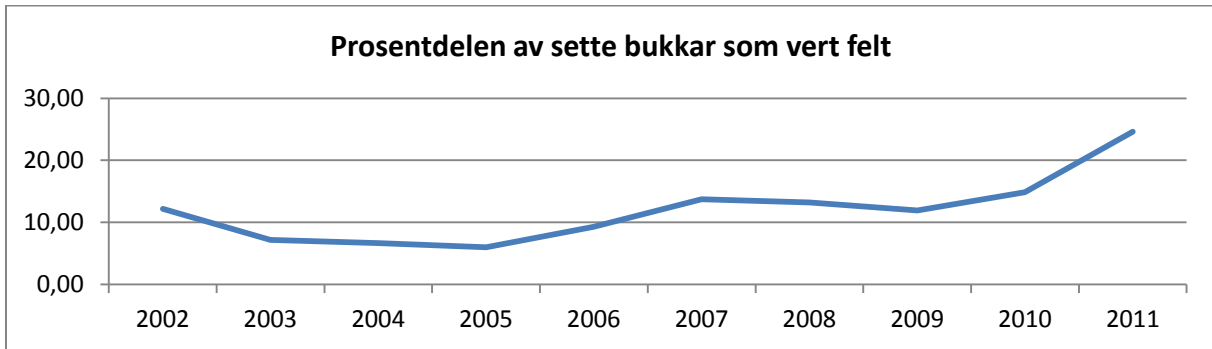

Figur 2: Talet på hjort som i gjennomsnitt er observert per jegerdag. Grafen er generert frå Hjorteviltregisteret.

Sett hjort materialet viser også ei negativ utvikling for bestanden av bukkar. Figur 3 viser kor stor prosentdel dei eldre bukkane utgjør av sett hjort materialet. Som ein ser av grafen er delen av observerte eldre bukkar synkande. Figur 4 viser kor mange prosent av dei bukkane ein ser som faktisk vert felt. Denne prosentdelen aukar, noko som betyr at jakttrykket på bukk er aukande. Dette kan ha samanheng med eit redusert tal av bukkar totalt. På den andre sida tyder talet på observerte koller per bukk, som har lege på 0,79-1,51 i perioden 2002-2011, på at det ikkje er eit underskot på bukkar.

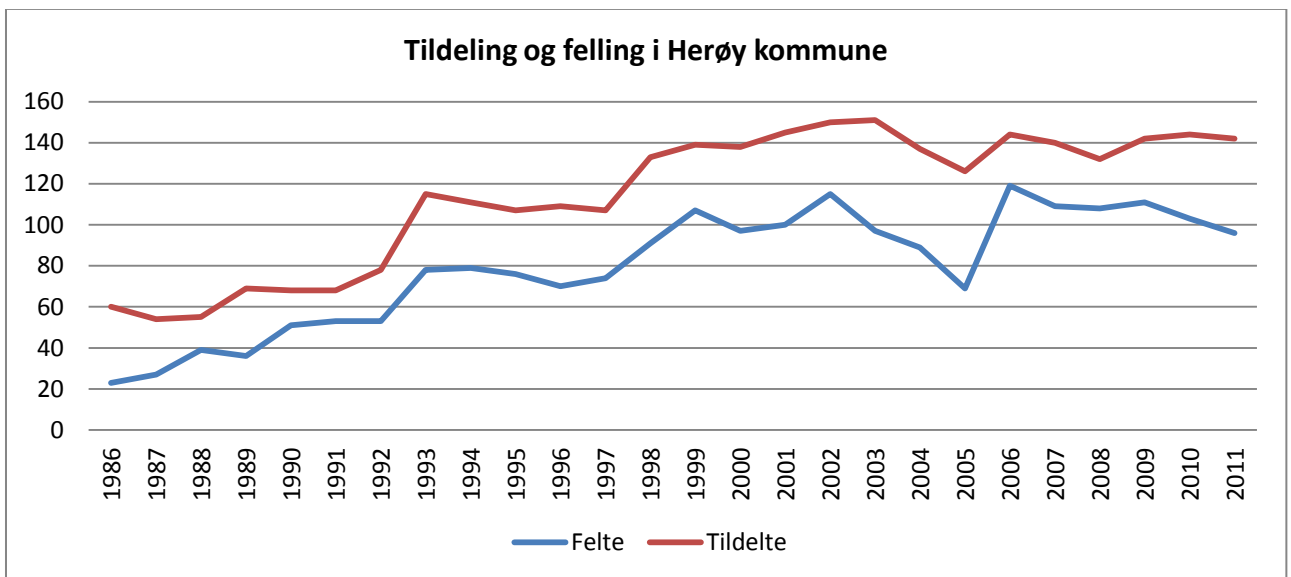
Figur 3: Den prosentvise delen av bukkar i sett hjort materialet. Prosenten er rekna ut frå dei kjente dyra, det vil sei at ein ikkje har rekna med dei dyra som er observert, men som ein ikkje kjenner alder og kjønn på.

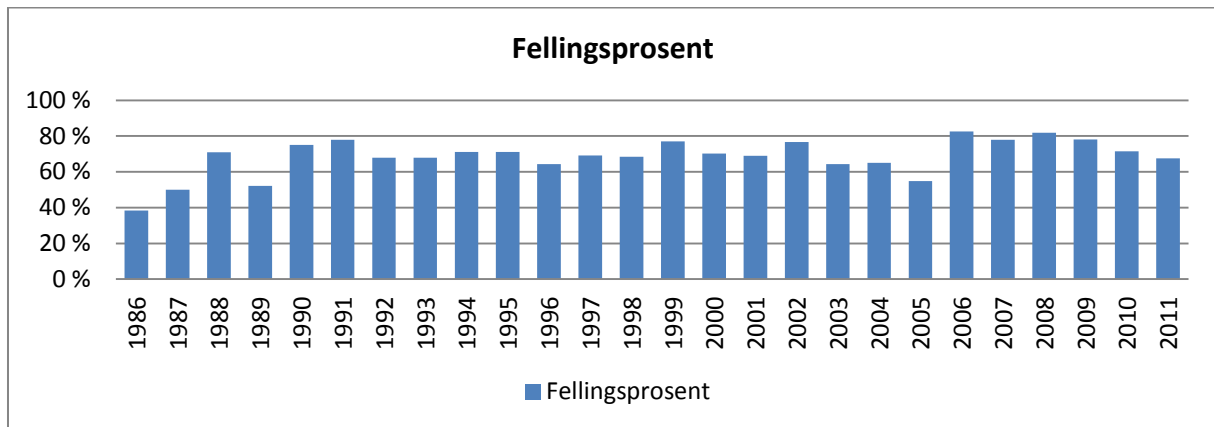
Figur 4: Grafen viser kor stor del av dei bukkane ein observerar som faktisk vert felt, dette vert kalla jakttrykk. Grafen er automatisk generert i Hjorteviltregisteret.

2.4. Felling

Talet på tildelte løyve i kommunen har sidan 2000 variert frå 126 til 151 dyr per år, medan talet på felte dyr har variert frå 69 til 115 dyr i den same perioden. Før dette var både talet på løyver og felte dyr meir variabelt. Figur 5 viser talet på tildelte løyve og talet på felte dyr i perioden 1987-2011. For at ein skal kunne gjennomføre ei målretta forvaltning bør fellingsprosenten vere på minimum 85% (Meisingset, 2008). Fellingsprosenten i Herøy kommune var i nærleiken av dette målet i perioden 2006-2009, men ikkje i periodane 1986-2005 og 2010-2011. Figur 6 viser fellingsprosenten i kommunen i perioden 1987-2011. Når fellingsprosenten vert låg vil ikkje tiltaka som vert sett i gong gjennom målretta forvaltning ha god nok effekt. Det kan vere fleire grunnar til at fellingsprosenten er låg, men noko av forklaringa er at valda ikkje unyttar det potensialet som ligg i jakt etter bestandsplan på ein god nok måte.

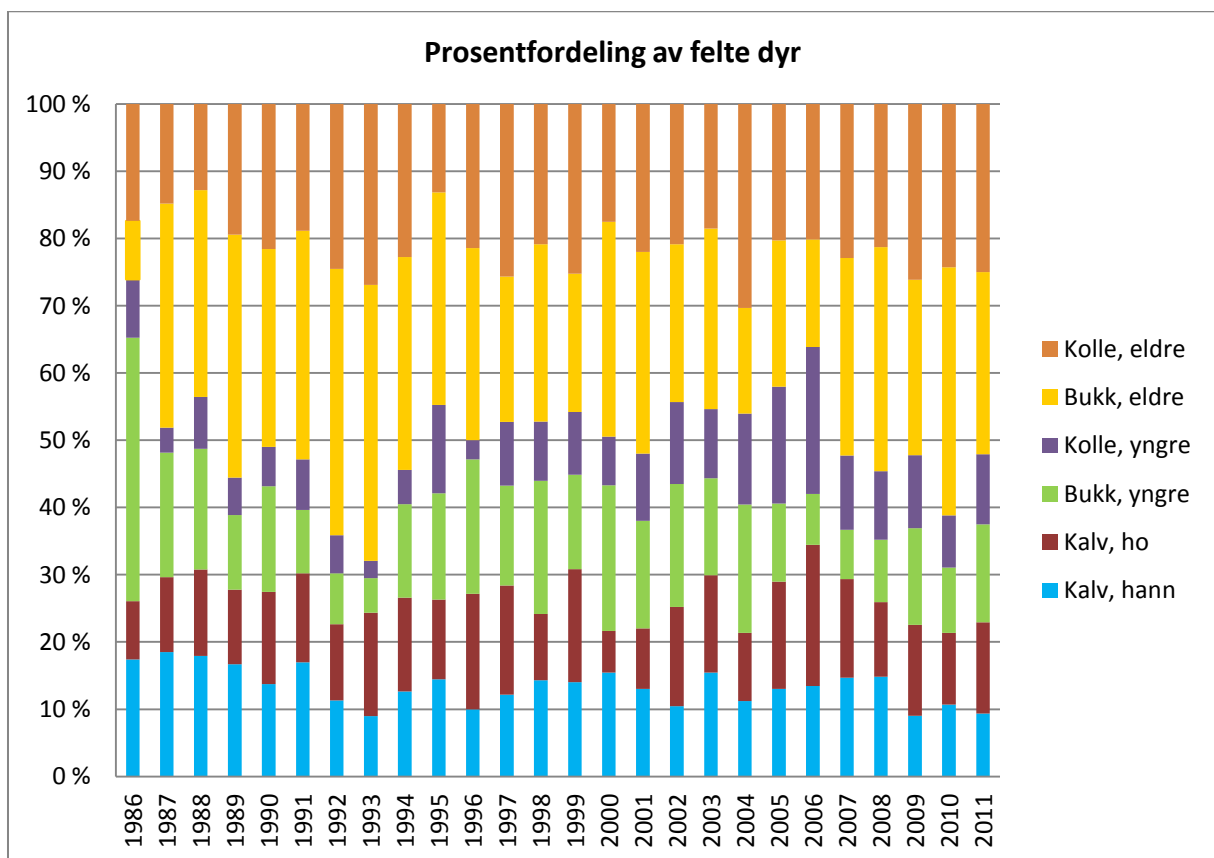

Figur 5: Tildelte og felte dyr i Herøy kommune 1986-2011 henta frå SSB

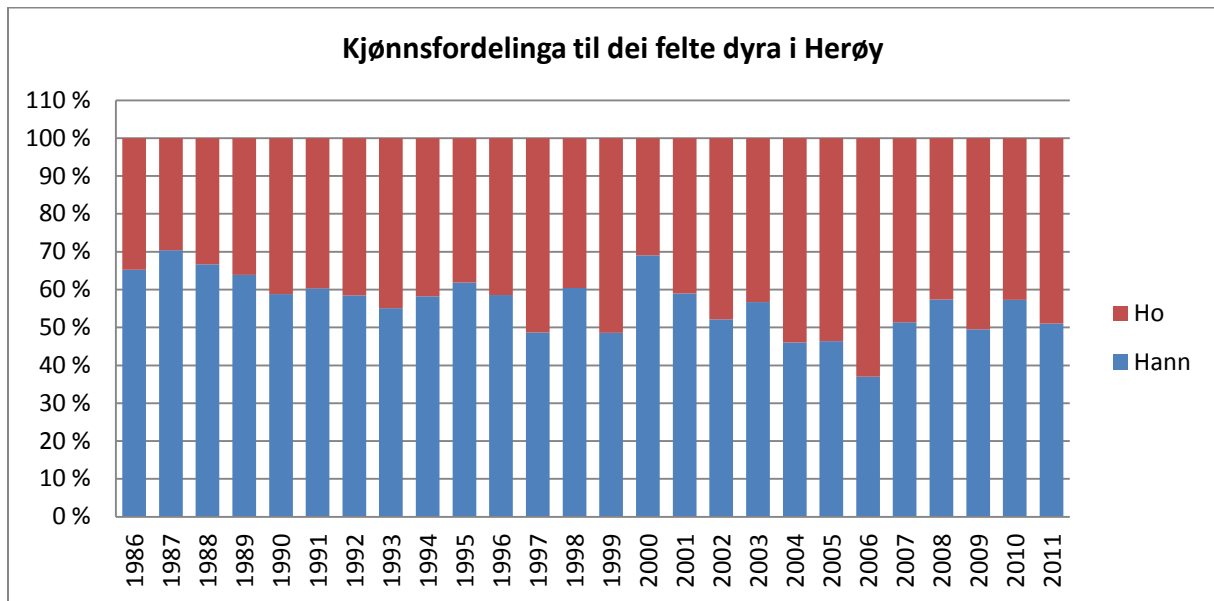

Figur 6: Fellingsprosenten i Herøy i perioden 1986-2011, tal frå SSB.

Figur 7 viser den prosentvise fordelinga av felte dyr i dei ulike kategoriane. I perioden 2007-2011 har ein sett ei endring i samansettinga av dei felte dyra. Det har desse åra vore felt meir enn 50% eldre dyr, og i 2010 var uttaket av eldre dyr heile 61%. Det vil vere uheldig om ei slik utvikling held fram. Etter 2002 har ein sett ein reduksjon i uttaket av bukk samanlikna med perioden 1986-2000. Uttaket har lege rundt 50% (Figur 8).

Figur 7: Samansettinga av dei felte dyra gjeve i prosent for perioden 1986-2011, tal frå SSB

Figur 8: Kjønnsammansettinga til dei felte dyra i Herøy kommune i perioden 1986-2011, tal frå SSB

3. Tiltrådingar for bestandsutvikling

Uttak av dyr gjennom jakt er eit av dei største påverknadane på sammansettinga av hjortebestanden. Fleire stadar i Noreg har ein i dag tette bestandar av hjort. Dette kan resultere i små dyr og at ein redusert del av ungvollene får kalv. Denne trenden kan verte forsterka gjennom uttak av dei store og eldre dyra gjennom jakt.

På lang sikt vil ein bestand med ei god kjønnsfordeling og store dyr vere attraktivt både med tanke på utvikling av bestanden og utøving av jakt. Utfordringa med dette er at det vil krevje ei avskyting av ein større del av yngre dyr og uttak av dei minste dyra i kvar årsklasse. Tiltrådinga for forholdet mellom kolle og kalv, der dette målast ut frå sett hjort observasjonar, er at ein i gjennomsnitt skal sjå 1,5 til 2 koller per bukk. Vidare bør ikkje uttaket av hanndyr vere større enn om lag 50% (Meisingset, 2008). Meisingset tilrår vidare eit uttak på 25-30% kalv, 30-35% yngre dyr og like mange dyr av kvart kjønn i uttaket av alle årsklassar.

Samanliknar ein dette med den reelle fellinga som har vore i Herøy kommune ser ein at uttaket av eldre dyr har vore høgt dei siste åra. Med bakgrunn i dette kan det vere ønskjeleg å dreie den framtidige avskyting over på færre eldre dyr og meir ungvoll. I praksis er det uttaket av yngre koller som er mest utfordrande, då det ikkje alltid er råd å skilje ei yngre kolle frå ei eldre kolle.

Uttak i dei yngste klassane av dyr er og tilrådeleg der ein har manglande kunnskap om bestandsutviklinga. Eit stort uttak av dei yngste dyra fører til at det vert teke ut få produksjonsdyr som hindrar bestanden i å verte redusert. Ein vil også hindre ei store auke i bestanden då det vert rekruttert færre produksjonsdyr (Norges skogeierforbund m.fl., 2003).

4. Fordeling av ansvar og oppgaver i forvaltninga

Det er fleire aktørar som har oppgåver og ansvar innan hjorteforvaltninga. Dei viktigaste aktørane er grunneigarar, jegerar, nemnd for vilt, fiske og friluft og kommuneadministrasjonen.

4.1. Grunneigarane

Grunneigarane er dei som sit med jaktretten. Valdet, som er grunneininga i hjorteforvaltninga, er eit resultat av grunneigarsamarbeid. Ein veit at grunneigarsamarbeid er krevjande, då det er mange meiningar og faktorar som ein må ta omsyn til. Grunneigarane har moglegheit til å forvalte hjorten i sitt område gjennom organisering av jakt etter bestandsplan. Etter regelendringar i 2012 er det høve for fleire vald å samarbeide om ein bestandsplan, utan at ein treng å opprette nytt vald.

Grunneigarane bestemmer også korleis ein skal organisere jakta innan for valdet sine grenser og korleis verdien av viltet skal verte utnytta. I andre områder av landet ser ein ei satsing på sal/utleige av jakt. Dette kan vere ei inntektskjelde for grunneigarane, men potensialet er det ein kjenner til lite utnytta i kommunen.

4.2. Valdsansvarleg

Den valdsansvarlege er grunneigarane sin representant overfor kommunen, og er den som mottok fellingsløyve og all informasjon som går ut til valda. Den valdsansvarlege er pålagt fleire plikter gjennom nasjonalt lovverk og gjennom vedtak gjort i Nemnd for vilt, fiske og friluft. Forutan å ha ansvar for fellingsrapporten, innmelding av jaktleiarar og andre lokalt pålagte innrapporteringar, har valdsansvarleg plikt til å melde frå til kommunen innan 1.april om endringar i valdet sine eigedomsforhold og grenser. Dømer på slike endringar kan vere omregulering av areal til bustadføremaal, som vil hindre jaktutøving i eit område, skifte av eigar og særskilt endringar knytt til kva eigedommar som inngår i valdet. Informasjonen som vert sendt ut frå kommunen går til den valdsansvarlege, som må syte føre at informasjonen vert kjent hjå grunneigarar og jegerar.

4.3. Jegerane

Jegeren er den som til slutt set hjorteforvaltninga ut i livet gjennom å velje kva dyr som vert felt. Kvar enkelt jeger er sjølv ansvarleg for å gjennomføre jakta på ein sikker og human måte, og i tråd med gjeldande regelverk.

4.4. Kommunen og nemnda

Herøy kommune er organisert med ei folkevald nemnd som har sekretariat på Søre Sunnmøre Landbrukskontor. Nemnda sine oppgåver er mellom anna å fatte vedtak i saker knytt til viltforvaltning. Medlemmer av nemnda utfører også kontroll av felte hjort og vårteljingar. Administrasjonen på landbrukskontoret har mellom anna ansvar for å gjere saksførebuingar for viltnemnda, gjennomføre og følgje opp vedtak som er gjort i nemnda, registrere opplysingar i Hjorteviltregisteret og spreie informasjon.

5. Bestandsplanar

Bruk av bestandsplan er grunneigarstyrt forvaltning. Gjennom bestandsplanen legg grunneigarane føringar for korleis ein vil forvalte hjorten i eit område. Det må vere rom for at ulike vald har ulike målsetjingar.

Dei nasjonale føringane er at alt uttak av hjort i utgangspunktet skal skje gjennom bruk av bestandsplan. I Herøy kommune var det hausten 2012 fire vald. Tre av desse jaktar etter bestandsplan. Det fjerde valdet har ikkje tilstrekkeleg areal til å kunne jakte etter bestandsplan. Det har vore gjennomført tiltak som møte med grunneigarane for å fremje at valdet går inn i ei større eining. At ein allreie har ein valdsstruktur som gjer at jakta i all hovudsak går føre seg innan for ein bestandsplan er eit godt utgangspunkt. Nasjonale føringar tek sikte på enno større einingar, slik at det er mogleg å forvalte ein reell bestand gjennom ein bestandsplan, framfor delar av ein bestand, som ofte er tilfellet i dag.

Det arbeidet som skjer innanfor valda som jaktar med bestandsplanar har svakheiter. Når eit vald har fått godkjent ein bestandsplan skjer det ofte ei fordeling av dyr mellom jaktfelta slik at jaktfelta får eit spesifikt tal med dyr som dei kan ta ut. Strukturen på jaktfelta tilsvarar i hovudsak den strukturen som var i kommunen når ein hadde mange små vald. Ein har difor i praksis ikkje endra mykje frå den tida ein hadde tildeling ved målretta avskyting til små vald, men heller lete valdet stå for finfordelinga av dyra. Organiseringa utnyttar difor i lita grad moglegheitene som ligg i jakt etter bestandsplan.

Intensjonane med jakt etter bestandsplan er at ein skal ta utgangspunkt i kvar dyra er, og felle dyra der tettleiken er stor eller hjorten medfører skader. Med nytt regelverk er det mykje mindre rom for avvik frå den avskytingsplanen som valdet har fått godkjent. Om det er jaktfelt som ikkje tek ut dei dyra dei får tildelt år etter år, kan ein risikere at bestandsplanen mistar godkjenninga. Denne utfordringa kan til dømes verte handtert ved at valda lagar seg interne reglar som gjer at ein eit stykke ut i jakta omfordelar dyra i valdet slik at ein kan felle dyr der dyra er.

5.1. Kva er dei med jaktrett sitt ansvar?

Utarbeide bestandsplanen eller velje eit styre som kan utarbeide denne.

Følgje opp målsetjingane i planen.

Utarbeide reglar for valdet

Korleis ein skal handtere ulik tettleik med hjort i valdet?

Korleis førebygge at hjorten gjer skade?

Kva tiltak som må til for å få felt alle dyra?

Korleis skal ein organisere jakta?

Korleis kjøtt skal verte fordelt?

5.2. Kva er kommunen/nemnda sitt ansvar?

Gjeve råd og rettleiing til grunneigarane om korleis dei kan gå fram for å organisere seg og utarbeide ein bestandsplan.

Behandle søknad om bestandsplan.

Sjå til at bestandsplanen vert følgd.

Med lovendingar i 2012 vart det innført strengare reglar for jakt etter bestandsplan. Det er kome krav om valdet/bestandsplanområdet må ha eit areal på minimum 20 gongar kommunen sitt minsteareal for å jakte etter bestandsplan. Kommunen/nemnda har ikkje lenger same høve til å gjere tildelingar som fråvik for regel om minsteareal. Det er også presisert at om eit vald/bestandsplanområde avvik meir enn 10% frå sin eigen årlege avskytingsplan har kommunen grunn til å trekke godkjenninga av planen.

Desse reglane er ei klar innskjerping av lovverket. På den andre sida må ein sjå desse reglane i forhold til intensjonane i lovverket. Ein bestandsplan skal i utgangspunktet gjelde for ein heil bestand. Det vil seie for heile hjortebestanden sitt leveområde. Dette vil i svært mange høve bety ei stort område på tvers av fleire kommunegrenser.

5.3. Innhald i ein bestandsplan

1.Målsetjing

Målsetjingane må vere i samsvar med kommunen sine overordna mål.

Kva er målsetjinga med planen?

Korleis skal ein oppnå denne målsetjing?

Døme:

Målsetjing: Å få fleire store bukkar.

Tiltak: Skyte meir spissbukk og kalv, frede alle bukkar med meir enn 4 taggar.

2.Bestandsutvikling

Ei skildring av bestanden som er i valdet/bestandsplanområdet og eventuelle endringar i denne.

Døme:

Kva veit ein om endringar i bestanden?

Er det særskilde trekkruiter som hjorten nyttar?

Er det områder som er særskilt attraktive for hjorten?

3. Plan for årleg avskyting

Ein plan for kor mange dyr valdet/bestandsplanområdet skal felle, fordelt på kjønn og alder.

Talet på dyr	År 1	År 2	År 3	I alt
Bukk				
Kolle				
Kalv				
I alt				

Prosentfordeling	Hanndyr	Hodyr	Kalv	Yngre dyr	Eldre dyr
	%	%	%	%	%

Den avskytinga ein planlegg må vere i samsvar med målsetjinga og tiltaka. Når fleire vald samarbeidar om ein bestandsplan, i eit bestandsplanområde, må det i tillegg vere ein tabell som viser fordelinga mellom dei ulike valda.

Korleis skal valdet gå fram for å sikre at denne planen vert følgt opp?

4. Vurdering av førre plan

Om valdet/bestandsplanområdet har hatt ein bestandsplan tidlegare bør ein vurdere korleis denne har verka.

Døme:

Har ein oppnådd målsetjingane?

Kvifor har ein/ har ein ikkje oppnådd dei?

Kva må ein gjere annleis for å unngå at eventuelle problem og utfordringar oppstår også i neste periode?

Kva har fungert godt i førre planperiode?

5. Eigedomsliste og kart

Liste over dei gards- og bruksnummera som inngår i valdet/bestandsplanområdet.

Eit oversiktskart som viser grensene til valdet.

6. Hjorten som skadedyr

Forutan å representere ei fare for trafikken kan hjorten gjere skade på skog og landbruksnæring. I Herøy kommune er skade på skog eit marginalt problem. Beiteskade førekjem hjå enkelte gardbrukarar. Slike problem skal i utgangspunktet verte løyst gjennom at valda tek omsyn til skader på jordbrukseigedom ved fordeling av dyr internt i valdet. Ein kan berre felle hjort som skadedyr etter løyve frå myndigheita. Eit skadeløyve må ha heimel i naturmangfaldslova. Det vert i lovverket understreka at skadefelling av dyr berre skal skje unntaksvis. Det er vidare krav om at det er forsøkt andre tiltak for å avverje skade. Det er og eit krav at skadeomfanget er av vesentleg økonomisk betydning. I områder der hjorten gjer skade er det ekstra viktig at alle dei dyra som ein har løyve til å felle i ordinær jakt vert felt.

Det er fleire tiltak ein kan nytte for å førebygge skade, men ikkje alle vil vere like veileigna overalt. Ein kan til dømes:

1. Felle flest mogleg av dei dyra ein kan ta ut i ordinær jakt i område der hjorten gjer skade. Valda bør prioritere dette ved ei intern fordeling av fellingskvota.
2. Gjerde inne rundballar.
3. Gjerde inn dyrk mark der ein har store avlingstap over lengre tid.
4. Opprette og vedlikehalde beite/viltåker som er særskilt tilrettelagt for hjorten.

Ein kan søke støtte frå kommunen sitt viltfond til tiltak som førebygg skade på landbruksnæringa, men viltfondet kan ikkje verte nytta til å gje erstatning for påført skade.

7. Evaluering av førre rammeplanperiode

Hjorteviltforvaltninga i Herøy kommune har vore styrt av "*Rammeplan for hjortevilt – Herøy kommune*" i perioden 2009 – 2012. Denne planen var utarbeidd ved Søre Sunnmøre Landbrukskontor og har vore forankra med vedtak i Nemnd for vilt, fiske og friluft. Det heiter i denne planen at det er ynskjeleg med ei stabilisering av hjortebestanden, og eit uttak som tilsvarar gjennomsnittet i perioden 2000-2008 på om lag 105 felte dyr i året. Uttaket i perioden 2009-2011 samsvarar med dette.

I planen tilrår ein organisering av vald i større eininga gjennom oppretting av utmarkslag. I 2012 var hjortejakta i Herøy kommune organisert med 3 større vald som jaktar etter bestandsplan og 1 mindre vald som er pålagt målretta avskyting. Då det vesle valdet er eit vald der beiteskader har vore ei utfordring, er det uheldig at denne mindre eininga vert oppretthalden, framfor organisering i ei større eining som ville gje høve til eit større uttak av dyr. Valdet har vorte oppmoda fleire gongar om å søke samarbeid med nærliggande vald. Arealet som var organisert i to mindre vald på Jøsok vart i 2011 del av valdet Gurskøy sør i Sande kommune.

8. Målsetjingar og tiltak

Hovudmålsetjing:

Hjorteviltet skal verte forvalta etter gjeldande lovar og reglar, med bakgrunn i den kunnskapen som er tilgjengeleg. Bestanden av hjort skal ha ei god alders- og kjønnsamansetting, og ein storleik som hindrar beiteskader og trafikkskadar av omfang. Vidare skal forvaltninga av hjorten og utøving av jakta ta i vare det biologiske mangfaldet og andre brukar- og samfunnsinteresser.

MÅLSETJING	TILTAK
<u>Innsamling av data</u>	
Få fleire til å levere sett hjort skjema Bruk av den nettbaserte løysinga for registrering av sett hjort	Refusjon av 30% fellingsavgift til vald som leverer sett-hjort skjema frå alle jaktfelt. Betre informasjon om betydinga av sett hjort skjema, og bruk og utfylling av skjemaa.
Få valda og jegerane til å ta i bruk portalane www.hjortevilt.no og www.hjorteviltregisteret.no	Opplysing til valdsansvarlege og jaktleiarar både skriftleg og gjennom møteaktivitet.
Registrering av slaktevekt	Arbeide for at valda registrer slaktevekt og at dataa har ei form som kan nyttast i Hjorteviltregisteret.
<u>Organisering av jakta</u>	
Betre utnytting av potensialet i jakt etter bestandsplan.	Informasjonsmøte med valda og rådgjeving i å jakte etter bestandsplan. Då det har vist seg at valda har utfordringar knytt til å jakte i samsvar med bestandsplanar, vil ein tilråde at nye bestandsplanar ikkje vert laga for meir enn 3 år.
Oppretting av bestandsplanområde	Arbeide for at vald med bestandsplan inngår samarbeid og opprettar bestandsplanområde der det er naturleg.
<u>Bestandsutvikling</u>	
Redusere uttaket av eldre dyr og bukk	Ein skal korkje ved godkjenning av planar eller tildeling ved måleretta avskyting la delen eldre dyr få overstige 40%. Ein viser til kap. 3 for meir detaljert informasjon om tilrådde bestandsmål.
<u>Viltfondet</u>	
Utarbeide prioriteringar og budsjett for bruk av det kommunale viltfondet	Ta opp saken i nemnda i samband med fastsetting av fellingsavgifter.

9. Viktige datoar i samband med hjortejakta

Dato:	Kva:	Kven:
1.mars	Framlegg om endring av minsteareal	Kven som helst
1.april	Melde frå om endring i eigedomsforhold og grenser	Valdsansvarleg
15.april	Fastsetting av minsteareal	Kommunen
1.mai	Søknad om godkjenning av nytt/endra vald	Valdsansvarleg
1.mai	Søknad om godkjenning av nytt/endra bestandsplanområde	Representant for bestandsplanområdet
15.juni	Frist for å godkjenne vald/bestandsplanområde og tildele fellingsløyve	Kommunen
1.september	Innmelding av jaktleiarar før eit kan starte jakta	Valdsansvarleg
10 dagar etter jaktslutt	Levere fellingsrapport, sett hjort skjema og slaktevevter	Valdsansvarleg

Då møtedatoane til nemnd for vilt, fiske og friluft varierar frå år til år ber ein om at det vert teke kontakt med Søre Sunnmøre Landbrukskontor angående frist for å levere søknad om ny bestandsplan.

Meir informasjon

På www.hjortevilt.no finn ein meir informasjon om jakt og forvaltning av hjort.

På www.hjorteviltregisteret.no kan ein finne statistikk over felling, tildeling og sett hjort.

Statistisk sentralbyrå har fellingsstatistikkar heilt tilbake til slutten av 1980 talet desse er tilgjengelege på www.ssb.no

10. Kjelder

Hjorteviltregisteret: www.hjorteviltregisteret.no

Mesingset, E., (2008) *Alt om hjort*, Oslo: Tun forlag

Naturbase: <http://www.dirnat.no/kart/naturbase/>

Norges skogeierforbund, Norges Bondelag & Landbruksforlaget (2003) *Målrettet hjorteforvaltning – betre ressursutnytting*, Oslo: Landbruksforlaget

Statistisk sentralbyrå: www.ssb.no